

अस्मृतिः *f.* 1 Want of memory, forgetfulness. -2 Not forming part of the institutes of law. -**ति** *ind.* Ved. Inattentively; यदस्मृति चक्रम किं चिदम उपारिम चरणे जातवेदः Av. 7. 106. 1.

अस्मि *ind.* (Strictly 1st. pers. sing. pres. of अस् to be) Used in the sense of 'I', अहम्; आसंस्तेरस्मि जगत्सु जातः Ki. 3. 6; दासे कृतागसि भवत्युचितः प्रभूणां पादप्रहार इति सुन्दरि नास्मि दूये || quoted by Malli; त्वामस्मि वच्मि विदुषां समवायोऽत्र तिष्ठति S. D.; अन्यत्र यूयं कुसुमावचायं कुरुध्वमत्रास्मि करोमि सख्यः K. P. 3. -**Comp.** -**मानः** Self-conceit.

अस्मिता Egotism; दृग्दर्शनशक्त्योरेकात्मतेवासिता Pat. Sūtra 1. 17. 'अविद्यास्मितारागद्वेषाभिनिवेशाः पञ्च केशाः । तत्रानित्येषु नित्यत्वाभिमानः ।' इति टीका Śi. 4. 55.

अस्मेर *a.* Ved. 1 Not sullen, confiding. -2 Not bashful or confused. तमस्मेरा युवतयो युवानम् Rv. 35. 4.

अस्यवामीयम् [अस्यवामिति शब्दोऽस्त्यत्र सूक्ते मत्वर्थे छ P. V. 2. 59 Vār. 1] The hymn beginning with the words अस्य वाम् (Rv. 1. 164). cf. also सकृज्जप्त्वास्यवामीयं शिवसंकल्पमेव च Ms. 11. 250.

अस्युद्यत *a.* = उद्यतासि with the sword raised.

अस्रः [अस्-रन्] 1 A corner, an angle. -2 Hair of the head. -**स्रम्** 1 Tear; अस्रोत्तरमीक्षितामिमाम् Ku. 5. 61. क्षणं सुधांशुः स्रवदस्रसिक्तः Rām. Ch. 6. 73. -2 Blood; अस्रस्तु कुन्तले कोणे रक्ते नेत्राम्बुनि स्मृतः Nm. तेषामद्य करिष्यामि तवास्त्रेणोदकक्रियाम् Mb. 3. 157. 49. -**Comp.** -**अर्जक** *a.* producing blood. (-**कः**) 1 the white Tulsī plant. -2 the humour producing blood. -**आह्वम्** Saffron. -**कण्ठः** [अस्रः कोणः इव कण्ठोऽस्य] an arrow. -**खदिरः** the red Mimosa (Mar. तांबडा खैर). -**जम्** flesh. -**जित** = अश्राजित् q. v. -**पः** 1 'a blood-drinker', a Rākṣasa or goblin : वध्यन्तेऽस्रपपुङ्गवाः Mv. 6. 24. -2 the Nakṣatra मूल. -**पा** 1 a leech. -2 a Dākinī or female imp. -**पत्रकः** N. of a plant (भिडावृक्ष) -**पित्तम्** hemorrhage, involuntary discharge of blood from the mouth, nostrils &c. -**फला**, -**ली** N. of a plant (सल्लकी). -**मातृका** chyle, chyme. -**रोधिनी** the plant लज्जाकु Mimosa Pudica (Mar. लाजाकू). -**बिन्दुच्छदा** N. of a tuberous plant (लक्षणावृक्ष).

अस्त्रायते Den. A. To shed tears.

अस्रिः 1 An angle; अष्टास्रयः सर्व एव श्लक्ष्णरूपसमन्विताः Rām. 1. 14. 26. -2 Ten millions; see अश्रि.

अस्रिध्, -**अस्त्रेधत्** *a.* Ved. Devout, faithful.

अस्रु = अश्रु q. v.

अस्त्रेमन् *a.* 1 Praiseworthy. -2 Undecaying, immortal. -3 Faultless, perfect; अस्त्रेमा वत्सः शिमिवो अरावीत् Rv. 10. 8. 2.

अस्व *a.* 1 Indigent, poor (नास्ति स्वं धनं यस्य) स्मृत्यनु-रोधादस्वा स्यात् ŚB. on MS. 6. 1. 20. -2 Not one's own.

अस्वक, -**अस्वकीय**, -**अस्विक** *a.* Not one's own. belonging to another. -**Comp.** -**ग** *a.* Ved. not going

to one's home, homeless; अवास्तुमेनमस्वगमप्रजसं करोति Av. 12. 5. 45. ता Ved. homelessness; अस्वगता परिहुता Av. 12. 5. 40 -**जातिः** *a.* of a different caste or kind; स्वा चैव कुर्यात्सर्वेषां नास्वजातिः कथंचन Ms. 9. 86.

अस्वत्वम्, -**ता** Absence of ownership.

अस्वच्छन्द *a.* 1 Not self-willed, dependent. -2 Docile, tractable.

अस्वतन्त्र *a.* 1 Dependent, subject, not one's own master; अस्वतन्त्रा स्त्री पुरुषप्रधाना; Vasistha. -2 Docile, humble, tractable.

अस्वन्त *a.* Ending, ill. -**न्तः** Death. -**तम्** Fire-place (अस्मन्त q. v.).

अस्वप्न *a.* Sleepless, wakeful; सदास्वप्नस्य मानवः Mb. 13. 93. 6; अजमनिद्रमस्वप्नम् Gaudapāda Kār. 1. 16. -**प्रः** 1 A god, deity. -2 Sleeplessness.

अस्वप्नज् *a.* Sleepless; अस्वप्नजो अनिमिषा अदग्धाः Rv. 2. 27. 9.

अस्वभाव *a.* Of a different nature. -**वः** Different or unnatural character.

अस्वर *a.* 1 Having a bad voice. -2 Indistinct, not loud, in a low tone (as a speech); Rām. 2. -**रः** 1 A low tone. -2 A consonant. -3 Absence of any accent. -**रम्** *ind.* Not aloud, in a low tone. -**Comp.** -**आदि** *a.* Not beginning with a vowel.

अस्वरूप *a.* Essentially different, unlike.

अस्वर्ग्य *a.* Not securing or leading to heaven; अस्वर्ग्यं लोकविद्विष्टं धर्ममप्याचरेन्न तु Y. 1. 156; अनार्यजुष्टमस्वर्ग्यम् Bg. 2. 2.

अस्ववेश *a.* Expelled from home.

अस्वाधीन *a.* See अस्वतन्त्र. अस्वाधीनं नराधिपम् वर्जयन्ति नरा दूरात् Rām. 3. 33. 5.

अस्वाध्यायः [न स्वाध्यायो वेदाध्ययनमस्य] 1 One who has not yet commenced his studies, not being invested with the sacred thread. -2 Interruption of studies (as on अष्टमी, eclipses &c.)

अस्वस्थ *a.* 1 Not well, unwell, indisposed, sick; अस्वस्थः सर्वमेतत्तु मृत्येषु विनियोजयेत् Ms. 7. 226. बलवद् अस्वस्थ Ś. 3 seriously indisposed; शरीरा *ibid.*, K. 159, 211; ता want of firmness, weakness, ill-ness.

अस्वास्थ्यम् 1 Indisposition, sickness. -2 Absence of ease or comfort, trouble, anxiety; य इत्थमस्वास्थ्यमहर्दिवं दिवः Śi. 1. 51.

अस्वामिक *a.* Unowned, unclaimed. -**कम्** (Unclaimed) Treasure &c.

अस्वामिन् *a.* 1 Having no right to anything, not being master of it. -2 Unowned, unclaimed. -**Comp.** -**विक्रयः** a sale without ownership; Kau. A. 3; Ms. 8.4.